

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет права та міжнародних відносин

Кафедра публічного та приватного права

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ з дисципліни «Муніципальне право»

Курс: III

Спеціальність: право

Форма проведення: письмова (тестування).

Тривалість проведення: 2 академічні години (1 год 20 хв).

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Критерії оцінювання:

Кількість балів	Значення оцінки
37-40 балів	Допущено не більше 3 помилок у тестових завданнях. Відповіді повні. Студент вільно володіє теоретичним матеріалом.
36-30 балів	Допущено не більше 10 помилок у тестових завданнях. Відповіді повні, з незначними неточностями. Студент володіє теоретичним матеріалом.
29-15 балів	Допущено не більше 15 помилок у тестових завданнях. Відповіді з суттєвими неточностями. Студент володіє теоретичним матеріалом на низькому рівні.
14-1 балів	Допущено більше 15 помилок у тестових завданнях. Відповіді з суттєвими неточностями. Студент не володіє теоретичним матеріалом.

Орієнтовний перелік питань:

1. Поняття, предмет та методи муніципального права.
2. Муніципальне право – право місцевого самоврядування. Історія муніципального права України.
3. Джерела муніципального права. Статутне право.
4. Система муніципального права, її елементна характеристика. Муніципально-правові норми, їх особливості. Муніципально-правові інститути.
5. Муніципально-правові відносини, особливості їх суб'єктного та предметного складу.
6. Роль муніципального права в процесі становлення і розвитку місцевого самоврядування в Україні.
7. Муніципальне право як наука. Поняття, предмет та система науки муніципального права.
8. Функції муніципального права. Методологія науки муніципального права. Джерела науки муніципального права.
9. Теоретичні основи місцевого самоврядування.
10. Сучасні теорії місцевого самоврядування. Теорія природних прав вільної громади. Господарська (громадсько-господарська) теорія місцевого самоврядування. Громадська (громадівська) теорія місцевого самоврядування. Державна (державницька) теорія місцевого самоврядування. Соціологічні концепції місцевого самоврядування. Теорія муніципального соціалізму. Соціально-класова теорія місцевого самоврядування. Теорія соціального обслуговування. Теорія дуалізму муніципального управління.
11. Муніципальне право як навчальна дисципліна.
12. Поняття, предмет і завдання муніципального права як навчальної дисципліни.
13. Система навчальної дисципліни муніципального права.

14. Джерела навчальної дисципліни муніципального права.
15. Місце муніципального права в системі навчальних дисциплін юридичного профілю.
16. Поняття місцевого самоврядування.
17. Основні принципи місцевого самоврядування. Принцип правової самостійності. Принцип організаційної самостійності. Принцип матеріально-фінансової самостійності. Принцип територіальності. Принцип субсидіарності. Принцип державної підтримки та гарантії.
18. Система місцевого самоврядування.
19. Міське самоврядування і територіальна автономія. Міське самоврядування і державне управління. Міське самоврядування і міжнародно-правова регламентація його діяльності.
20. Проблеми вдосконалення системи та конституційно-правового статусу органів і посадових осіб органів місцевого самоврядування у контексті конституційної реформи.
21. Повноваження органів державної влади у сфері місцевого самоврядування спрямовані на: правове регулювання організації та діяльності місцевого самоврядування; забезпечення гарантій здійснення обов'язків органів державної влади в галузі місцевого самоврядування; забезпечення фінансово-економічної бази місцевого самоврядування; стосовно наділення органів місцевого самоврядування окремими державними повноваженнями; щодо здійснення контролю за дотриманням законності в діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування, захисту прав місцевого самоврядування.
22. Державна влада та актуальні проблеми становлення муніципальної влади України.
23. Правова природа влади, яка здійснюється на місцевому рівні.
24. Спільне та відмінне у правовій природі органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади.
25. Поняття та особливості муніципальної влади.
26. Основні ознаки територіальної громади.
27. Членство в територіальній громаді.
28. Вплив політико-адміністративних чинників на формування територіальних громад та розвиток стійких внутрішніх зв'язків їх членів.
29. Юридичний та фактичний статус територіальних громад в Україні.
30. Правосуб'єктність територіальної громади.
31. Види територіальних громад: основні (базові) факультативні (асоційованого рівня).
32. Відмінності між окремими видами територіальних громад.
33. Основні функції та повноваження територіальної громади. Виключні повноваження територіальної громади.
34. Основні форми волевиявлення територіальної громади.
35. Місцеві вибори.
36. Місцевий референдум.
37. Загальні збори.
38. Місцева ініціатива.
39. Громадські слухання.
40. Дорадче опитування.
41. Статут територіальної громади. Інші акти статутного права.
42. Проблеми оптимізації територіальних громад.
43. Порядок об'єднання територіальних громад.
44. Принцип муніципального унітаризму.
45. Принцип муніципального федералізму.
46. Особливості реалізації прав і свобод людини у місцевому самоврядуванні.
47. Механізм реалізації муніципальних прав і обов'язків особи.
48. Поняття місцевих рад як представницьких органів місцевого самоврядування.
49. Місцевий (базовий) та регіональний рівні рад, їх особливості.
50. Правовий статус представницьких органів місцевого самоврядування.
51. Порядок формування представницьких органів місцевого самоврядування.
52. Функції і компетенція представницьких органів місцевого самоврядування.
53. Особливості функцій та повноваження сільської, селищної, міської ради.
54. Особливості функцій та повноваження районної у місті ради. Особливості функцій та повноваження районної, обласної ради.
55. Структура місцевої ради. Особливості політико-правової природи мандата депутата місцевої ради. Постійні та тимчасові комісії місцевих рад, особливості їх правового статусу.
56. Поняття форм і методів діяльності представницьких органів місцевого самоврядування.
57. Сесійна та комісійна форми діяльності місцевих рад. Сесія – основна форма роботи ради як представницького органу, порядок її призначення та проведення.
58. Акти місцевих рад.
59. Особливості нормотворчого процесу в органах місцевого самоврядування. Правова експертиза проектів актів місцевого самоврядування.
60. Статус сільських, селищних, міських голів.
61. Вимоги, які пред'являються до кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови.
62. Повноваження сільського, селищного, міського голови: з організації роботи сільської, селищної, міської ради та органів, які вони утворюють; пов'язані з реалізацією територіальною громадою форм

- волевиявлення населення сіл, селищ, міст; в галузі програмування розвитку територій місцевого самоврядування базового рівня, бюджету та фінансування; розпорядчі та представницькі повноваження; в галузі забезпечення законності, охорони права і свобод людини і громадянина та території відповідної ради; щодо здійснення контролю з боку відповідних рад за діяльністю голів.
63. Статус голів районної, обласної, районної у місті ради.
 64. Повноваження з організації роботи районної, обласної, районної в місті ради та органів, які з нею створюються.
 65. Повноваження, які випливають із зв'язків голів відповідних рад з населенням та пов'язані з реалізацією волевиявлення громадян.
 66. Розпорядчі та представницькі повноваження районних, обласних та районних у місті голів.
 67. Повноваження голів рад у сфері законності і здійснення контрольної функції щодо діяльності голів районних, обласних, районних в містах рад.
 68. Статус голів міст Києва і Севастополя: специфіка статусу, повноваження.
 69. Правовий статус виконавчих комітетів місцевих рад.
 70. Класифікація повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.
 71. Організація роботи виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної в місті ради.
 72. Складання, затвердження та виконання планів роботи виконкому.
 73. Порядок підготовки та проведення засідань виконкому.
 74. Правові акти виконавчих органів рад.
 75. Порядок підготовки, введення в дію, призупинення дії рішення виконкому, його скасування.
 76. Відділи та управління виконавчих комітетів місцевих рад.
 77. Поняття та ознаки муніципальної служби.
 78. Принципи служби в органах місцевого самоврядування. Правовий статус службовців місцевого самоврядування.
 79. Проходження служби в органах місцевого самоврядування.
 80. Припинення служби в органах місцевого самоврядування.
 81. Матеріальне та соціально-побутове забезпечення посадових осіб місцевого самоврядування.
 82. Відповідальність за порушення законодавства про службу в органах місцевого самоврядування.
 83. Закріплення сфери компетенції та повноважень органів місцевого самоврядування в Конституції та законах України.
 84. Повноваження територіальної громади.
 85. Повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування.
 86. Власні (самоврядні), делеговані, виключні повноваження органів місцевого самоврядування.
 87. Повноваження в галузі планування та в бюджетно-фінансовій сфері, затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, цільових програм з інших питань місцевого самоврядування.
 88. Повноваження у сфері управління комунальною власністю.
 89. Повноваження органів місцевого самоврядування у галузі земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища.
 90. Повноваження у сфері соціального захисту населення.
 91. Повноваження по забезпеченню законності, правопорядку, охороні прав, свобод і законних інтересів громадян.
 92. Повноваження у галузі будівництва.
 93. Повноваження органів місцевого самоврядування у галузі зовнішньоекономічної діяльності.
 94. Поняття та види органів самоорганізації населення.
 95. Порядок утворення та легалізації органу самоорганізації населення.
 96. Повноваження органів самоорганізації населення: власні та делеговані.
 97. Склад органу самоорганізації населення. Форми роботи органів самоорганізації населення.
 98. Історія утворення муніципальних асоціацій України.
 99. Право органів місцевого самоврядування на об'єднання (ст.10 Європейської Хартії місцевого самоврядування).
 100. Основні чинники в юридизації правового статусу спілок (асоціацій) місцевої влади національного та регіонального характеру зафіксовані у Всесвітній Декларації місцевого самоврядування.
 101. Правовий статус муніципальних асоціацій України.
 102. Види муніципальних спілок України.
 103. Міжнародні зв'язки муніципальних асоціацій України. Реєстрація асоціацій та інших добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування.
 104. Особливості правового регулювання органів місцевого самоврядування Автономної Республіки Крим.
 105. Повноваження місцевого самоврядування Автономної Республіки Крим у соціально-культурній, економічній, адміністративній сферах.
 106. Проблеми конституційно-правового регулювання статусу органів місцевого самоврядування Автономної Республіки Крим та їх функціонування.
 107. Поняття і сутність економічної основи місцевого самоврядування.
 108. Муніципальна власність, її суб'єкти, об'єкти, соціально-економічна природа, правовий режим.
 109. Повноваження територіальних громад та органів місцевого самоврядування щодо володіння, користування і розпорядження комунальною власністю.

110. Право власності. Право господарського відання. Право оперативного управління об'єктами комунальної власності.
111. Система місцевих фінансів. Місцеві бюджети, особливості їх прибуткової та видаткової частин. Місцеві податки і збори. Позабюджетні, валютні та інші цільові фонди. Комунальний кредит.
112. Проблеми зростання матеріально-фінансової автономії місцевого самоврядування.
113. Поняття гарантій місцевого самоврядування та їх система.
114. Загальні та спеціальні (правові) гарантії місцевого самоврядування.
115. Обов'язковість виконання актів та законних вимог органів та посадових осіб місцевого самоврядування.
116. Заборона обмежувати права місцевого самоврядування.
117. Судовий захист прав та інтересів місцевого самоврядування.
118. Захист прав місцевого самоврядування в Конституційному Суді України.
119. Захист прав місцевого самоврядування в судах загальної юрисдикції.
120. Поняття та види відповідальності у муніципальному праві.
121. Підстави відповідальності. Форми відповідальності у муніципальному праві. Відповідальність органів і посадових осіб місцевого самоврядування перед територіальною громадою, державою, юридичними та фізичними особами.
122. Дострокове припинення повноваження ради. Дострокове припинення повноважень сільського, селищного, міського голови, голови районної, обласної, районної у місті ради. Дострокове припинення повноважень органів самоорганізації населення.

Екзаменатор:

Н.В. Коваль

Завідувач кафедри:

Л.В. Орел